

Skatteutskottets betänkande 2018/19:SkU20

Höjt tak för RUT-avdrag

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om höjt tak för RUT-avdrag. Taket för RUT-avdraget för skattskyldiga som inte har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång ska enligt förslaget höjas från 25 000 kronor till 50 000 kronor per person och beskattningsår.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2019. Det höjda taket för RUT-avdrag föreslås dock gälla för hela beskattningsåret 2019.

I betänkandet finns en reservation (V) och en motivreservation (M, KD).

Behandlade förslag

Proposition 2018/19:89 Höjt tak för rutavdrag.

Ett yrkande i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden.....	6
Höjt tak för RUT-avdrag	6
Reservationer	9
1. Höjt tak för RUT-avdrag (V).....	9
2. Höjt tak för RUT-avdrag – motiveringen (M, KD)	9
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	11
Propositionen	11
Följdmotionen	11
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	12

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Höjt tak för RUT-avdrag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete,
3. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2018/19:89 punkterna 1–3 och avslår motion

2018/19:3073 av Tony Haddou m.fl. (V).

Reservation 1 (V)

Reservation 2 (M, KD) – motiveringen

Stockholm den 16 maj 2019

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Niklas Wykman (M), Hillevi Larsson (S), Helena Bouveng (M), Bo Broman (SD), Tony Haddou (V), Borianana Åberg (M), David Lång (SD), Patrik Lundqvist (S), Hampus Hagman (KD), Anna Vikström (S), Joar Forssell (L), Eric Westroth (SD), Rebecka Le Moine (MP), Kjell Jansson (M) och Sultan Kayhan (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I ärendet behandlar utskottet proposition 2018/19:89 Höjt tak för rutavdrag och en motion som väckts med anledning av propositionen. Regeringens förslag till riksdagsbeslut framgår av bilaga 1. Regeringens lagförslag redovisas i bilaga 2. En följdmotion har väckts med anledning av propositionen. Denna redovisas i bilaga 1.

Mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna finns en överenskommelse om att taket för RUT-avdraget ska tredubblas och att ett första steg är en höjning till 50 000 kronor fr.o.m. den 1 juli 2019. Propositionens förslag bygger på denna överenskommelse.

Riksdagen beslutade den 12 december 2018 att till regeringen överlämna finansutskottets betänkande Statens budget 2019 Rambeslutet, med anmälan att riksdagen samma dag bifallit bl.a. reservation 5 under punkt 2 i utskottets förslag till riksdagsbeslut (bet. 2018/19:FiU1, rskr. 2018/19:62). Riksdagen tillkännagav därigenom att regeringen skulle återkomma med förslag om att höja taket för RUT-avdraget till 50 000 kronor fr.o.m. den 1 juli 2019 (bet. 2018/19:FiU1 s. 125 och 137–140). Genom förslaget i denna proposition bedömer regeringen att tillkännagivandet är tillgodosett i den delen.

Bakgrund

Den 1 juli 2007 trädde det s.k. RUT-avdraget i kraft. Det följdes av ROT-avdraget som gäller fr.o.m. den 8 december 2008. ROT-avdraget lämnas för reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder. RUT-avdraget lämnas för följande arbeten:

- Enklare städarbete eller annat rengöringsarbete samt flyttstädning som utförs i bostaden.
- Vård av kläder och hemtextilier när vården utförs i bostaden.
- Snöskottning som utförs i nära anslutning till bostaden.
- Häck- och gräsklippning, krattning och ogräsrensning samt beskärning och borttagande av träd och buskar som utförs på tomt eller i trädgård i nära anslutning till bostaden.
- Barnpassning som inte mer än i ringa omfattning innefattar hjälp med läxor och annat skolarbete och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden samt lämning och hämtning till och från förskola, skola, fritidsaktiviteter eller liknande.
- Annan omsorg och tillsyn än barnpassning som en fysisk person behöver och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden eller i samband med promenader, bankbesök, besök vid vårdcentral eller andra liknande enklare ärenden.

- Flytt av bohag och annat lösöre mellan bostäder samt till och från magasinering i samband med flytt mellan bostäder.
- Arbete som avser installation, reparation och underhåll av data- och informationsteknisk utrustning, dataprogram och dataförbindelser samt handledning och rådgivning i samband med sådant arbete, när arbetet, handledningen och rådgivningen utförs i eller i nära anslutning till bostaden.
- Reparation och underhåll av vitvaror som utförs i bostaden.

Den subvention som RUT- och ROT-avdragen innebär är riktad mot arbete, och avdragen omfattar därför bara kostnader för arbete, inklusive mervärdesskatt, och inte kostnader för material, utrustning och resor.

RUT- och ROT-avdragen ges genom skattereduktion och fick ursprungligen uppgå till sammanlagt 50 000 kronor per person och år. Den 1 januari 2016 infördes emellertid ett tak på 25 000 kronor för RUT-avdraget för personer som inte har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång. Taket innebär att av maximala 50 000 kronor för RUT- och ROT-avdrag får högst 25 000 kronor avse sådant arbete som inryms i RUT-avdraget. Något motsvarande tak för RUT-avdraget för personer som har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång infördes inte. För dessa personer gäller endast begränsningen att den sammanlagda skattereduktionen för RUT- och ROT-arbeten som högst kan uppgå till 50 000 kronor per skattskyldig och år.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Taket för RUT-avdraget för skattskyldiga som inte har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång höjs från 25 000 kronor till 50 000 kronor per person och beskattningsår. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2019. Det höjda taket för RUT-avdrag föreslås dock gälla för hela beskattningsåret 2019.

Utskottets överväganden

Höjt tak för RUT-avdrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller förslaget om höjt tak för RUT-avdrag. Riksdagen avslår en motion med ett yrkande om att propositionen ska avslås.
Jämför reservation 1 (V) och motivreservation 2 (M, KD).

Propositionen

Regeringen föreslår att det nuvarande taket för RUT-avdraget för personer som inte har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång höjs från 25 000 kronor till 50 000 kronor per person och beskattningsår. Det innebär att taket för RUT-avdraget blir 50 000 kronor för samtliga. De föreslagna lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2019. De ska dock gälla för hela beskattningsåret 2019. I fråga om skattepliktig förmån av hushållsarbete tillämpas ändringen på förmåner som kommit den skattskyldige till del efter den 30 juni 2019.

Konsekvensanalys

Offentligfinansiella effekter

Den offentligfinansiella effekten av förslaget har beräknats i finansutskottets betänkande 2018/19:FiU1 och är därmed beaktad i inkomstberäkningen för 2019–2021. Förslaget om höjt tak i RUT-avdraget innebär att skatteutgiften ökar.

Effekter för företag

De företag som berörs är de företag som tillhandahåller RUT-berättigande tjänster och som har kunder som med nuvarande regler slår i taket. Företagen berörs i den mån dessa kunder med de föreslagna reglerna kommer att efterfråga mer RUT-tjänster. Några närmare uppgifter om vilka av de ca 20 000 företag som tillhandahåller RUT-berättigande tjänster som kommer att beröras finns inte att tillgå.

Effekter för individer

När taket i RUT-avdraget sänktes från 50 000 kronor till 25 000 kronor beräknades knappt 2 procent av de 780 000 personer som beräknades göra RUT-avdrag beröras av sänkningen. Runt 60 procent av dessa bedömdes dock ha möjlighet att låta en partner göra avdraget för den del som kom att överstiga taket. Sammantaget bedömdes att runt 5 000 personer skulle komma att

ekonomiskt beröras av förändringen. När taket nu föreslås höjas till samma nivå som tidigare är det rimligt att anta att en ungefär lika stor grupp kommer att beröras av det. Att ändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2019 påverkar inte bedömningen eftersom ändringen föreslås gälla för hela beskattningsåret.

Effekter för miljön

Förslaget bedöms inte ha någon miljöpåverkan.

Effekter för sysselsättningen

Den föreslagna förändringen av RUT-avdraget påverkar relativt få köpare och följaktligen bedöms sysselsättningseffekten av förslaget vara mycket begränsad.

Effekter för den ekonomiska jämlikheten och den ekonomiska jämställdheten

Det är vanligare att personer med högre inkomster gör RUT-avdrag. De genomsnittliga avdragsbeloppen är också större bland dem med högre inkomster. Sammantaget bedöms förslaget bidra till minskad ekonomisk jämlikhet.

Av dem som tidigare gjorde RUT-avdrag för mer än 25 000 kronor var drygt 50 procent kvinnor. Även när det gäller sysselsättning och företagande är kvinnor överrepresenterade inom RUT-branschen. Sammantaget bedöms därför förslaget bidra till ökad ekonomisk jämställdhet. Effekterna på såväl den ekonomiska jämlikheten som jämställdheten bedöms dock vara begränsade.

Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Höjningen av taket för RUT-avdraget innebär att Skatteverket måste anpassa sina system. Vidare krävs ändringar av blanketter och upplysningsmaterial. Dessa förändringar kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. Eventuella tillkommande utgifter för Skatteverket kan därför hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget innebär ingen ändrad gränsdragning för RUT-avdraget utan är endast en beloppsjustering. Förslaget bedöms därför inte påverka antalet mål i de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Övriga effekter

Förslaget bedöms inte ha några betydande effekter för enskilda annat än vad som beskrivits ovan eller för den offentliga sektorn.

Motionen

I kommittémotion 2018/18:3073 av Tony Haddou m.fl. (V) föreslås att riksdagen avslår propositionen då förslaget innebär att hushållsnära tjänster skattesubventioneras och skattereduktionen dessutom är ojämnt fördelad över inkomstfördelningen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med regeringen att det är viktigt att stimulera företagande, öka investeringar och skapa nya arbetstillfällen. Det är särskilt angeläget att skapa goda villkor för små och växande företag. Utskottet ställer sig därför bakom regeringens förslag om att i ett första steg höja taket för RUT-avdraget för skattskyldiga som inte fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång från 25 000 kronor till 50 000 kronor per person och beskattningsår. Det innebär att taket för RUT-avdraget blir 50 000 kronor för samtliga skattskyldiga.

Utskottet finner inget skäl att göra någon annan bedömning än regeringen när det gäller effekten på den ekonomiska jämlikheten.

Med hänsyn till det anförda tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motionen.

Reservationer

1. Höjt tak för RUT-avdrag (V)

av Tony Haddou (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2018/19:3073 av Tony Haddou m.fl. (V) och avslår proposition 2018/19:89 punkterna 1–3.

Ställningstagande

Jag har inget emot hushållsnära tjänster. Det jag vänder mig emot är att dessa skattesubventioneras. Skattereduktionen för hushållsnära tjänster är dessutom ojämnt fördelad över inkomstfördelningen. I låg- och medelinkomstskikt, med inkomster på 100 000–400 000 kronor, används RUT-avdraget av ca 10 procent, medan andelen som använder RUT-avdrag i inkomstskiktet +1 000 000 kronor uppgår till över 40 procent. Personerna i de högre inkomstskikten som använder RUT gör det också för större belopp. I det översta inkomstskiktet ligger det genomsnittliga RUT-avdraget på över 10 000 kronor, vilket kan jämföras med 4 000–5 000 kronor i snitt i mer normala inkomstlagen. Detta innebär i praktiken att låg- och medelinkomsttagare subventionerar höginkomsttagares städhjälp. Detta är inte bara orimligt och orättfärdigt, utan det är också ett slöseri med skattebetalarnas pengar. Pengarna som används för att skattesubventionera städhjälp m.m. skulle i stället kunna användas för att t.ex. bygga ut hemtjänsten, göra den mer tillgänglig och billigare. Regeringen vill nu alltså bygga ut detta system genom att tillåta skattereduktion för högre belopp. I sin konsekvensanalys bedömer regeringen att den ekonomiska ojämlikheten kommer att öka som ett resultat av förslaget samt att sysselsättningseffekten av reformen beräknas som mycket begränsad.

Riksdagen bör avslå regeringens proposition 2018/19:89 Höjt tak för rutavdrag.

Detta bör riksdagen besluta.

2. Höjt tak för RUT-avdrag – motiveringen (M, KD)

av Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Boriana Åberg (M), Hampus Hagman (KD) och Kjell Jansson (M).

Ställningstagande

Vi anser att RUT-avdraget har varit en viktig språngbräda in på den svenska arbetsmarknaden och gett ökade möjligheter till entreprenörskap, inte minst för nyanlända kvinnor som annars är en grupp som har svårt att få ett första jobb. En studie från 2015 (Halldén et al) visar att ju större RUT-avdrag hushållet gör, desto mer ökar kvinnors arbetsmarknadsutbud. Vi menar att den sänkning av RUT-avdraget som gjordes under förra mandatperioden har försämrat möjligheterna att skapa nya jobb.

RUT-avdraget har haft många positiva effekter; det har bl.a. bidragit till att ”svarta” jobb blivit vita, fler jobb med enklare kvalifikationer har skapats, det har hjälpt människor att få ihop vardagen samtidigt som det inneburit att hushållstjänster erbjudits på den öppna marknaden.

Vi håller därför inte med om att förslaget bedöms bidra till minskad ekonomisk jämlikhet utan anser tvärtom att en reform som bidrar till att människor går från arbetslöshet till jobb måste innebära att de får högre inkomster och därmed ökar jämlikheten.

Vi stöder förslaget om höjt tak för RUT-avdrag.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2018/19:89 Höjt tak för rutavdrag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Följdmotionen

2018/19:3073 av Tony Haddou m.fl. (V):

Riksdagen avslår regeringens proposition 2018/19:89 Höjt tak för rutavdrag.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 67 kap. 19 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

67 kap.

19 §²

Skattereduktionen uppgår till

1. belopp motsvarande den preliminära skattereduktion som avses i 18 § första stycket 1,

2. 50 procent av underlaget enligt 18 § första stycket 2 till den del det avser sådant hushållsarbete som anges i 13 § och 30 procent av underlaget till den del det avser annat hushållsarbete, och

3. belopp motsvarande de arbetsgivaravgifter i fråga om sådan ersättning för hushållsarbete som har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration enligt 18 § första stycket 3.

Den sammanlagda skattereduktionen får uppgå till högst 50 000 kronor för ett beskattningsår. *Om den skattskyldige inte har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång, får skattereduktionen för sådant hushållsarbete som anges i 13 § uppgå till högst 25 000 kronor för ett beskattningsår.*

Den sammanlagda skattereduktionen får uppgå till högst 50 000 kronor för ett beskattningsår.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.
 2. Lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2015:775.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete

Härigenom föreskrivs att 7, 17 och 19 §§ lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

Utbetalningen får uppgå till ett belopp som motsvarar mellanskillnaden mellan den debiterade ersättningen för hushållsarbetet inklusive mervärdesskatt och köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren före begäran om utbetalning.

Utbetalningen får dock uppgå till högst

1. samma belopp som köparen har betalat om den avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229), och

2. tre sjundedelar av det belopp som köparen har betalat om den avser annat hushållsarbete.

Utbetalning får inte ske till den del köparens sammanlagda preliminära skattereduktion enligt 17 § skulle uppgå till ett belopp som överstiger 50 000 kronor för ett beskattningsår. *Om den skattskyldige inte har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång, får utbetalning inte ske till den del den preliminära skattereduktionen för sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen skulle överstiga 25 000 kronor för ett beskattningsår.*

Utbetalning får inte ske till den del köparens sammanlagda preliminära skattereduktion enligt 17 § skulle uppgå till ett belopp som överstiger 50 000 kronor för ett beskattningsår.

17 §²

Köparen ska tillgodoräknas preliminär skattereduktion med

1. ett belopp motsvarande den utbetalning som Skatteverket enligt 11 § beslutat om till utföraren, och

2. ett belopp motsvarande redovisade arbetsgivaravgifter i fråga om sådan ersättning för hushållsarbete som har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration enligt 26 kap. 4 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Om Skatteverket har beslutat om återbetalning enligt 14 §, ska den tidigare tillgodoräknade preliminära skattereduktionen minskas med belopp motsvarande den beslutade återbetalningen.

¹ Senaste lydelse 2015:777.

² Senaste lydelse 2015:777.

Den preliminära skatte-
reduktionen får sammanlagt uppgå
till högst 50 000 kronor för ett
beskattningsår. *Om köparen inte
har fyllt 65 år vid beskattningsårets
ingång, får den preliminära skatte-
reduktionen för sådant hushålls-
arbete som anges i 67 kap. 13 §
inkomstskattelagen (1999:1229)
uppgå till högst 25 000 kronor.*

Den preliminära skatte-
reduktionen får sammanlagt uppgå
till högst 50 000 kronor för ett
beskattningsår.

19 §³

Skatteverket ska så snart som möjligt skriftligen meddela köparen av hushållsarbetet om

1. beslut enligt 11 § om utbetalning,
2. beslut enligt 14 § om återbetalning, och
3. belopp motsvarande redovisade arbetsgivaravgifter i fråga om sådan ersättning för hushållsarbete som har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration enligt 26 kap. 4 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Meddelandet ska innehålla uppgifter om

1. namn, adress och, om sådant nummer finns, organisationsnummer, personnummer, samordningsnummer eller motsvarande registreringsnummer för utföraren eller annan mottagare som avses i 13 § första stycket,

2. utbetalt belopp till eller återbetalt belopp från respektive utförare eller annan mottagare som avses i 13 § första stycket, och

3. den totala preliminära skattereduktion som tillgodoräknats köparen enligt 17 § och, om köparen inte har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång, hur stor del av denna skattereduktion som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Skatteverket ska på begäran av köparen lämna denne ett särskilt meddelande om den totala preliminära skattereduktion som tillgodoräknats enligt 17 §. *Om köparen inte har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång, ska det av meddelandet framgå hur stor del av denna skattereduktion som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen.*

3. den totala preliminära skattereduktion som tillgodoräknats köparen enligt 17 §.

Skatteverket ska på begäran av köparen lämna denne ett särskilt meddelande om den totala preliminära skattereduktion som tillgodoräknats enligt 17 §.

³ Senaste lydelse 2015:777.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.
 2. Bestämmelserna i 7 och 17 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018.
 3. Bestämmelsen i 19 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på meddelanden som lämnas till köparen efter ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 14 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

14 §¹

Skatteavdrag för förmån av hushållsarbete enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) ska reduceras, om den som har utfört arbetet var godkänd för F-skatt vid någon av de tidpunkter som anges i 67 kap. 16 § 1 inkomstskattelagen. Detsamma gäller om utföraren har ett intyg eller någon annan handling som avses i 67 kap. 17 § samma lag. Reduktionen ska vara

1. 50 procent av värdet på förmån av sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen, och

2. 30 procent av värdet på förmån av annat hushållsarbete.

Skatteavdraget ska som mest reduceras med 50 000 kronor per beskattningsår. *I fråga om förmån av sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen ska dock skatteavdraget som mest reduceras med 25 000 kronor per beskattningsår, om arbetstagaren inte har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång.*

Skatteavdraget ska som mest reduceras med 50 000 kronor per beskattningsår.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

2. Lagen tillämpas första gången i fråga om skattepliktig förmån av hushållsarbete som kommit den skattskyldige till del efter den 30 juni 2019.

¹ Senaste lydelse 2015:768.